

III. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

JUBILEUSZ SIEDEMDZIESIĘCIOLECIA URODZIN I CZTERDZIESTOPIĘCIOLECIA PRACY NAUKOWEJ PROF. ZW. DR. HAB. WOJCIECHA ŻELISŁAWA ŁĄCZKOWSKIEGO

14 listopada 2003 r. Wydział Prawa i Administracji UAM świętował siedemdziesiątą rocznicę urodzin i czterdziątą piątą rocznicę rozpoczęcia pracy naukowej prof. zw. dr. hab. Wojciecha Żelisława Łączkowskiego z Katedry Prawa Finansowego.

Uroczystość, na którą licznie przybyli koledzy i przyjaciele Profesora ze wszystkich ośrodków akademickich z całej Polski, połączona była z uroczystym wręczeniem Profesorowi specjalnie wydanej z tej okazji Księgi Pamiątkowej *Ex iniuria non oritur ius*. Tytuł Księgi, która powstała pod redakcją prof. dr. hab. Andrzeja Gomułowicza oraz prof. dr. hab. Jerzego Małeckiego, oddaje naukowe i życiowe credo Jubilata – „z bezprawia nie powstaje prawo”. Księga zawiera opracowania 25 kolegów i przyjaciół Profesora, a jej treść została usystematyzowana w czterech grupach problemowych, którymi są: 1) *Wartość prawa – ewolucja i przemiany*; 2) *Z problematyki finansów władz publicznych*; 3) *Bankowość – standardy prawne i kryteria oceny*; 4) *Daniny publiczne – ewolucja koncepcji i konstrukcji*. Księga jest poprzedzona wykazem dorobku naukowego Jubilata, a także wprowadzeniem zatytułowanym: *Wojciech Żelisław Łączkowski – osobowość i droga życiowa*.

Uroczystość jubileuszowa odbyła się w Sali Lubrańskiego Collegium Minus Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Uroczystość otworzył Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UAM, prof. zw. dr. hab. Andrzej J. Szwarz, który powitał wszystkich przybyłych gości i podziękował za udział w uroczystości. Szczególnie serdeczne słowa powitania skierował do Jubilata i Jego małżonki – pani Bożeny Łączkowskiej. Laudację, której treść uzasadniała uroczystość jubileuszową, wygłosił Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UAM – podkreślając w niej zasługi Profesora w dziedzinie naukowej, wskazując na indywidualność i osobowość Jubilata oraz charakteryzując ogrom pracy, którą Profesor Wojciech Łączkowski poświęcił dla Ojczyzny – w szczególności jako sędzia Trybunału Konstytucyjnego, Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej oraz członek Rady Polityki Pieniężnej. Omawiając dorobek naukowy profesora Wojciecha Łączkowskiego, Dziekan podkreślił, że wyróżnikiem opracowań naukowych jest przyjęta przez Jubilata metoda badawcza. Profesor Wojciech Łączkowski odróżnia przepisy prawa od prawa, biorąc pod uwagę kryterium sprawiedliwości. Uważa, że przepisy, które nie nawiązują do standardów moralnych, pozostaną tylko i wyłącznie przepisami, natomiast nigdy nie nabędą waloru i godności prawa. Jubilat stoi na gruncie prawa naturalnego i uważa, że prawo zasługuje na rzeczywistość, a nie formalny autorytet tylko wówczas, kiedy zgodne jest ze standardami moralnymi. Standardów tych należy poszukiwać w takim systemie aksjologicznym, który ma charakter uniwersalny. Dla Jubilata jest oczywiste, że u podstaw godziwego prawa powinien znajdować się ten system aksjologiczny, który zawiera obiektywną prawdę o człowieku. Dlatego też szczególne znaczenie przypisać należy prawu, które wynika z uniwersalnych wartości krzyża, a nie prawu stanowionemu, którego treść pochodzi od sił politycznych, które wygrały wybory parlamentarne.

W laudacji prof. dr. hab. Andrzej Szwarz wskazał też na autorytet moralny Profesora Łączkowskiego, podstawę tego autorytetu upatrując zarówno w głoszonych przez Jubilata poglądach na państwo i prawo, znajdujących wyraźne odbicie w Jego pracach naukowych, jak też w wyznawanym i realizowanym systemie wartości chrześcijańskich oraz w stylu życia Profesora, zgodnym z głoszonymi poglądami.

W odniesieniu do dorobku naukowego Jubilata, Dziekan wskazał na jego wszechstronność i oryginalność. Obejmuje on ponad 100 pozycji, które w istotny i twórczy sposób wzbogacają naukę finansów publicznych.

Następnie głos zabrał były Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. zw. dr. hab. Franciszek Kaczmarek, który wspominał swoją współpracę z Jubilatem w okresie

„pierwszej Solidarności”, stanu wojennego, a także z okresu w którym profesor Franciszek Kaczmarek był rektorem. Szczególnie wysoko cenił sobie wówczas to, że w chwilach trudnych mógł zawsze liczyć na pomoc Profesora Wojciecha Łączkowskiego. Swoje wystąpienie zakończył autoironiczną uwagą: „teraz, gdy jestem na emeryturze, mam dużo wolnego czasu, który mogę poświęcić mojemu ulubionemu zajęciu – pracy twórczej. I tego Tobie Wojtku życzę”.

Prof. zw. dr hab. Apoloniusz Kostecki skupił swoją uwagę na osobowości Jubilata uznając, iż ukształtował ją przede wszystkim patriotyczny dom rodzinny. Ponadto osobowość Profesora wyrasta na gruncie chrześcijańskiego systemu wartości oraz znajduje swój wyraźny rodowód wynikający z udziału Profesora w drużynie harcerskiej ks. Zdzisława Biernata. Profesor Kostecki, nawiązując do systemu wartości bliskich Jubilatowi stwierdził, że system ten jest na trwałe zapisany w czynach Profesora, a Profesor wkraczając w dorosłe życie z tymi wartościami, które ukształtował dom rodzinny, w swoim dorosłym życiu nigdy wartościom tym się nie sprzeniewierzył.

W imieniu Trybunału Konstytucyjnego zabrała głos sędzia Trybunału, prof. zw. dr hab. Teresa Dębowska Romanowska, która scharakteryzowała dokonania Jubilata jako sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Uznała, że orzeczenia autorstwa Jubilata przyczyniły się do ucywilizowania rozwiązań prawnych z zakresu prawa daninowego i stanowią jedną z podstaw obecnie obowiązujących rozwiązań konstytucyjnych.

Po życzeniach przekazanych przez przedstawiciela Polskiej Akademii Nauk, prof. zw. dr hab. Jerzego Brzezińskiego nastąpiło uroczyste wręczenie Księgi Pamiątkowej. Dziekan prof. zw. dr hab. Andrzej J. Szwarc, były Dziekan prof. dr hab. Andrzej Zieliński, w towarzystwie redaktorów Księgi - prof. dr hab. Andrzeja Gomułowicza i prof. dr hab. Jerzego Małeckiego - przekazali Jubilatowi oprawiony w skórę egzemplarz.

Po odczytaniu listów gratulacyjnych przez dr Tomasza Nieboraka, które napłynęły od wybitnych osobistości polskiej nauki, zabrał głos Jubilat – prof. zw. dr hab. Wojciech Łączkowski. Wspominając swoje lata szkolne i początki kariery naukowej czynił to z nutą autoironii. Była to lekcja rozumienia współczesnej polskiej historii, a także lekcja dokumentująca, w jaki sposób w czasach bezprawia można było zachować godność i honor. Profesor dziękował za wsparcie swojej ukochanej żonie Bożenie – nie krył, że bez niej nie byłby tym, kim jest obecnie. Swoje wystąpienie Profesor zakończył myślą nawiązującą do tego nurtu systemu aksjologicznego, którego wartości były Jego życiowym drogowskazem. Z *Tryptyku Rzymskiego* wybrał następujący fragment: *Strumieniu, leśny strumieniu, odstoń mi tajemnicę swego początku!*.

Uroczystość zakończyła lampka wina, na którą Dziekan Wydziału Prawa i Administracji zaprosił uczestników do Sali Lustrzanej Coll. Minus UAM; była ona także okazją do złożenia Jubilatowi życzeń przez kolegów i przyjaciół.

Ryszard Sowiński